

Informacja dla polskich przedsiębiorców o zamówieniach publicznych w Austrii

Ilekróć mówimy o ustawie o zamówieniach publicznych mamy na myśli umowy odpłatne zawierane pomiędzy Zamawiającym (osobę zobowiązaną do stosowania ustawy) a wykonawcą (oferentem) a więc osobą która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego, bądź która złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zamówienia publiczne w Austrii jest ustawa o zamówieniach publicznych – Bundesvergabegesetz (BvergG), która została uchwalona w 1993r., a weszła w życie z dniem 1 stycznia 1994r. Ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 1997r. przez ustawę nr 56 (w związku z przystąpieniem Austrii do Unii Europejskiej), a następnie w 1999r. (i 2006r)

Z uwagi na federalny charakter kraju zamówienia publiczne funkcjonują na dwóch poziomach – na poziomie federalnym, gdzie obowiązuje ustawa regulująca zamówienia federalne (Bundesvergabegesetz) oraz na poziomie poszczególnych landów (jest ich 9), gdzie obowiązują odrębne akty prawne regulujące udzielanie zamówień w poszczególnych krajach związkowych.

Ustawa określa zakres podmiotowy (krąg osób zobowiązanych do jej stosowania), przedmiotowy (kiedy ustawa ma zastosowanie) oraz zasady jej stosowania (reguły jakimi się rządzi);

- 1.) zakres obowiązywania – przedmiotowy, podmiotowy
- 2.) przepisy ogólne – definicje, zasady udzielania zamówień oraz reguły składania i oceny złożonych ofert,
- 3.) przepisy szczegółowe - z podziałem na zamówienia na dostawy, usługi, roboty budowlane oraz zamówienia tzw. sektorowe
- 4.) kontrola przeprowadzonych postępowań oraz środki odwoławcze przysługujące uczestnikom postępowania.

W Ustawie BVergG 2006 ponownie uregulowano podział na sektory:

- Energia (np. przetargi na przygotowanie, budowę, utrzymanie sieci elektrycznych, gazowych czy ciepłych)
- Woda (np. przetargi na przygotowanie, budowę, utrzymanie sieci wodociągowych, wody pitnej)
- Poczta (usługi pocztowe)
- Komunikacja (przygotowanie, budowa, utrzymanie sieci komunikacyjnych, usługi przewozowe)

Progi kwotowe:

Cechą ustawy jest to, iż w jej treści zostały przewidziane kwoty, odnoszące się do wartości przedmiotu zamówienia, powszechnie zwane „progami”. Z przekroczeniem określonych progów wiąże się dla Zamawiającego powstanie obowiązku zastosowania ustawy albo stosowania bardziej rygorystycznych procedur udzielania zamówień.

Zgodnie z nową ustawą obowiązującą w Austrii od 1 września 2002r. rozróżnia się zamówienia podprogowe i ponadprogowe („europejskie”). Wysokość progów zależy od tego, kto jest zamawiającym oraz od typu zamówienia. Progi odpowiadają progom określonym w dyrektywach. I tak podmioty nazywane publicznymi zamawiającymi podlegają pod przepisy nowej ustawy. Do kategorii tej zalicza się:

- 1.) ministerstwa i urzędy federalne, kraje, gminy i ich związki oraz
- 2.) jednostki organizacyjne zależne od podmiotów wymienionych w pkt.1, posiadające co najmniej częściową zdolność prawną, ustanowione w szczególnym celu zaspokajania potrzeb leżących w interesie powszechnym, nie mających charakteru działalności przemysłowej.

Od przekroczenia określonego progu zależy dla danej grupy podmiotów obowiązek jej stosowania. Ustawa przewiduje następujące progi:

Dla podmiotów publicznych:

- dla robót budowlanych: 5.278.000 EUR
- dla dostaw: 211.000 EUR
- dla usług: 211.000 EUR

Dla sektorów:

- dla robót budowlanych: 5.278.000
- dla dostaw: 422.000 EUR
- dla usług: 422.000 EUR

ZAMAWIAJACY

Postępowanie o udzielenie zamówienia przygotowuje i przeprowadza Zamawiający. W pewnych przypadkach Zamawiający może powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia własnej podległej jednostce lub osobie trzeciej.

Ustawa wymienia zamknięty katalog trybów udzielania zamówień publicznych. Oznacza to, że inny tryb niż wymieniony poniżej nie może być zastosowany do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są:

- przetarg nieograniczony
- przetarg ograniczony z ogłoszeniem
- przetarg ograniczony bez ogłoszenia

- negocjacje z ogłoszeniem
- negocjacje bez ogłoszenia
- zamówienie z wolnej ręki bez ogłoszenia

Dodatkowo oprócz w/w trybów postępowania, do dyspozycji Zamawiającego są także:

- dynamiczny system zakupów
- umowa ramowa
- dialog konkurencyjny
- aukcja elektroniczna

Zamawiający może dopuścić składanie ofert częściowych.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Zamawiający może żądać od wykonawcy (oferenta) zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Zabezpieczenie to służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Jeżeli wykonawca jest jednocześnie gwarantem, zabezpieczenie służy także pokryciu roszczeń z tytułu gwarancji jakości.

Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:

- wadium
- kaucja
- potrącenie z wynagrodzenia przysługującego wykonawcy określonej procentowo kwoty dla wyrównania ewentualnej nadpłaty przy rachunkach częściowych
- zatrzymanie określonej procentowo kwoty wynagrodzenia tytułem kaucji gwarancyjnej

Specyfikacja

Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Zamawiający zobowiązany jest do wskazania w specyfikacji wszelkich istotnych elementów niezbędnych do właściwego określenia żądanej usługi czy wykonania roboty budowlanej lub dostawy.

Terminy

Terminy składania ofert i wniosków (W nawiasie termin z zakresu zamówień podprogowych)					
Przetarg nieograniczony		Przetarg ograniczony		Negocjacje	
Termin składania ofert		Termin składania wniosków	Termin składania ofert	Termin składania wniosków	Termin składania ofert
Roboty budowlane/dostawy/wykonanie usług					
52 dni (22 dni)		37 dni (14dni)	40 dni (22dni)	37 dni (14 dni)	
Przy ogłoszeniu elektronicznym					
- 7 dni		- 7 dni		-7 dni	
Przy elektronicznym udostępnieniu dokumentacji					
- 5 dni (-3 dni)				- 5 dni (- 3 dni)	

Koszty specyfikacji

Ustawa BVergG reguluje, że w przetargach nieograniczonych jak i określonych przypadkach innych postępowań, należy wnieść opłatę. Opłata ta obejmuje koszty wydruku i przekazania specyfikacji.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zamawiający może w każdym czasie przed upływem terminu składania ofert zmodyfikować treść specyfikacji. Dokonaną w ten sposób modyfikację zamawiający przekazuje wszystkim wykonawcom (oferentom), którym przekazano specyfikację. Zamawiający może w takim przypadku przedłużyć termin składania ofert. O przedłużeniu terminu składania ofert Zamawiający niezwłocznie zawiadamia wszystkich wykonawców, którym przekazano specyfikację.

Badanie i ocena ofert

Specyfikacja zawiera opis kryteriów, którymi Zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów i sposobu oceny ofert.

Zamawiający bierze także pod uwagę, czy oferta ma prawidłową formę oraz czy jest zgodna rachunkowo. Sprawdza dane firmy, załączniki, datę, podpis, ewentualne dane podwykonawców itd.

Zamawiający bada zgodność złożonej oferty z treścią specyfikacji. Zamawiający może odrzucić ofertę jeżeli jest niezgodna z ustawą, lub jej treść nie odpowiada treści specyfikacji (braki formalne).

W następujących przewidzianych ustawą przypadkach Zamawiający może wykluczyć wykonawców z postępowania:

- oferta zawiera omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, których nie można poprawić, -- jest niezgodna ze specyfikacją (zawiera braki formalne),
- do oferty nie dołączono dowodu wpłaty wadium,
- oferta została złożona przez wykonawcę , który nie posiada uprawnień do wykonywania określonej działalności, czy też nie posiada niezbędnej wiedzy i doświadczenia,
- oferta została złożona po upływie terminu przewidzianego na złożenie ofert (termin składania ofert).

OFERTA

Podstawowymi miejscami publikacji ogłoszeń (poza Dziennikiem Urzędowym Wspólnot, w którym publikuje się tzw. zamówienia europejskie) są:

-, „Wiener Zeitung” (gazeta codzienna, ogłoszenia ukazują się w cotygodniowej wkładce „Amtsblätter”, czyli ogłoszenia urzędowe)

www.wienerzeitung.at

a także:

- www.bbg.gv.at
- www.auftrag.at
- www.vergabeportal.at

Na poziomie krajów związkowych (landów):

- Kärntner Landeszeitung
- Amtliche Linzer Zeitung
- Amtsblatt der Stadt Wien

Elektroniczna baza przetargów państw członkowskich Unii Europejskiej:

www.ted.europa.eu

Zasady składania ofert

Zgodnie z Ustawą BVergG oferta składa się z kilku elementów. W głównej części oferty musi znaleźć się:

- nazwa oraz adres (firmy, przedsiębiorstwa) oferenta
- adres upoważnionej poczty elektronicznej
- całkowita cena ofertowa lub cena uwzględniająca wszelkie ewentualne upusty czy dopłaty
- cena wariantowa
- cena alternatywna
- spis treści oferty

Każda oferta musi być zgodna z treścią specyfikacji. W związku z tą zasadą, wymaga się od Oferenta następujących informacji:

- nazwa, adres pocztowy firmy: służy do jednoznacznej identyfikacji oferty
- wykaz i dane ewentualnych podwykonawców (w załączniku odpowiednio zaświadczenia)
- dane dotyczące przekazania zamierzonej części zamówienia podwykonawcy
- potwierdzenie złożenia wadium
- cena całkowita
- ewentualne wyjaśnienia dotyczące ceny
- ewentualne wyjaśnienia co do nie wycenionej pozycji. (Jeżeli w ofercie znajduje się nie wyceniona pozycja bez wyjaśnień zostaje to uznane za błąd)
- wszelkie wymagane dane dotyczące sposobu rozliczenia ceny alternatywnej
- wszelkie ewentualne wyjaśnienia, zastrzeżenia, sprawozdania, próbki, wzory
- wyszczególnienie oddzielnych dokumentów
- oferta alternatywna
- data i prawnie obowiązujący podpis Oferenta

Zamawiający decyduje o ewentualnym dopuszczeniu elektronicznego składania ofert. Jeżeli Oferent decyduje się na złożenie oferty drogą elektroniczną nie może składać jej już w formie papierowej.

Nie dotyczy to niektórych elementów oferty jak wykaz uprawnień, potwierdzenie kwalifikacji, wiarygodności finansowej, gospodarczej lub technicznej, jeżeli dokumenty te nie są dostępne w wersji elektronicznej.

Do momentu upływu terminu składania ofert, Oferent ma prawo dokonywać wszelkich zmian w ofercie, dołączyć wyjaśnienia lub wycofać ofertę.

Ochrona prawna – Organy kontrolne

Zgodnie z Ustawą BVergG 2006, w Austrii działają dwa organy kontrolne:

Bundesvergabekontrollkommission oraz Bundesvergabeamt (BVA). Obie instytucje podlegają Ministerstwu Gospodarki. Wszyscy członkowie tych organów są wybierani na pięcioletnie kadencje (lista członków dostępna na stronach: www.bva.gv.at), są niezależni w orzekaniu i nie są związani żadnymi instrukcjami.

Pierwszy z tych organów – Bundesvergabekontrollkommission – jest organem rozjemczym, wydającym w trakcie postępowania o zamówienie publiczne – na wniosek zamawiających, oferentów lub stowarzyszeń reprezentujących ich interesy – opinie dotyczące stosowania ustawy, a ponadto jest to organ rozstrzygający spory dotyczące interpretacji jej przepisów. Postępowanie przed Komisją nie zawieszają postępowania, jednakże Zamawiający nie może przed upływem 4 tygodni od daty wniesienia odwołania podpisać umowy z wybranym oferentem.

Drugi z organów kontrolnych – Bundesvergabeamt – jest organem sądowym, stanowiącym organ II instancji w stosunku do Komisji. Można się do niego zwrócić, jeżeli postępowanie przed Komisją nie zakończyło się ugodą. Bundesvergabeamt zajmuje się także badaniem zgodności krajowych przepisów dotyczących zamówień publicznych z prawem europejskim. Oferent, który uzyskał korzystne dla siebie orzeczenie, może następnie dochodzić odszkodowania w postępowaniu przed sądem cywilnym.

UWAGA !!

Swoboda świadczenia usług przez polskich przedsiębiorców została przez Austrie ograniczona na okres przejściowy, co najmniej do kwietnia 2009. Ograniczenia te mogą zostać przedłużone o kolejne 2 lata.

Z tego względu przedsiębiorcy polscy są wyłączeni z ubiegania się o wykonanie m.in. usług budowlanych, w tym kamieniarskich i brukarskich, oraz usług ochrony i czyszczenia obiektów, bez posiadania zarejestrowanego oddziału przedsiębiorstwa w Austrii.

W pozostałym zakresie przedsiębiorcy polscy mogą świadczyć usługi posługując się polskimi pracownikami, jeżeli są oni zatrudnieni na czas nieokreślony.

Praktyka pokazuje, że szanse na wygranie przetargu zwiększa posiadanie w Austrii filii przedsiębiorstwa oraz wspólne składanie oferty z przedsiębiorcą austriackim.

Najważniejsze źródła:

„Das neue Vergaberecht" Forum Verlag, 2006-2007

„Das Vergaberecht in Österreich. Aktuell: Das neue Bundesvergabegesetz 2006" WKO, 2006

„Uczestnictwo Polskich Przedsiębiorców w Zamówieniach Publicznych za Granicą", PARP 2004

oraz informacje ze stron internetowych:

www.paiz.gov.pl

www.uzp.gov.pl

Uwaga: Niniejsze opracowanie jest jedynie materiałem informacyjno-promocyjnym i nie ma mocy prawnej. Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Wiedniu nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji i działań podjętych na podstawie zawartych w nim informacji. Moc wiążącą posiadają jedynie austriackie przepisy w języku niemieckim.

Opracowano w WPHI
Wiedeń, wrzesień 2007